

ferm. 25. in Cantic. Hec igitur ratio, cur sponsa filias Jeru- salem dicat eas ipsas, quas malevolis sustinet; atque male- dicias: videlicet, ut blando sermone deliniant murmurantes, commotioem sedet, livorem: scriptum est enim, lingua pa- cifica compescit lites. Didacus Nyls. Pol. Coel. p. 2. lib. 6. cap. 3.

Non potest igne ignis extinguere: repugnat enim hoc natura: sic neque furor furor alio demulceri poterit unquam. Verum quod igni est aqua, hoc est ira mansuetudo & mititas. S. Chrysostr. hom. 58. in Gen.

Sicut rogam, cum valde accenditur, aqua injecta reslinguit; ita & animum, camino magis exardescentem, verbum cum mansuetudine prolatum extinguit. S. Chrysostr. hom. 58. in Gen.

Neque ferrum ignitum, & aqua intinctum, ita statim calorem amittit; sicut si incidat in animam longanimum homo iracundus. Idem hom. 6. in Acta.

Nihil elephantem iratum ita evincit, quam agni conspectus: & nihil ita tormentorum bellicorum vim, & impetum, elidit, atque lana confipatos. S. Franc. Salef. de am. p. 3. cap. 8.

Globus excussus in congeriem lane muro obtensam, Lem. in mollis frangitur Mafenius.

S. V.

Mansuetudo attrahit animos, persuadet.

Activus hominum. Gen. 1. 26. Deus in creatione hominis non usus est imperandi verbo suae, quo ad alia creanda usus; sed verbo suavi facimus: quia in rationali propria, & rigorosa invenitur obedientia. Ut ergo Deus ad suum obsequium hominem liberum alliceret, non imperiali verbo suae, sed d suavi facimus, produxit; docens: cum ingenuis, & ratione praeditis, non vi, aut imperiali voce, agendum; sed blando & suavi alloquio. Hinc Psalm. 118. 68. Bonus est in bonitate tua dote me iustificacione tua. S. August. l. 4. de V. Ap. legit: suavis es tui, & in suavitate tua. De Castillo Illat. 16.

Curamus. Cant. 1. 3. Propter mansuetudinem, qua in te predicatur, curamus post te Domine Jesu; audientes, quod non spernas pauperem; peccatorem non horreas. S. Bernardus l. 22. in Cant.

Fili, in mansuetudine opera tua perfice; & super hominum gloriam diligerit. Eccli. 3. 19.

In loquela labia loquatur ad populum. II. 28. 11. Acquire tibi dulcia labia, & habebis tibi omnes amicos. S. Isaacus Presb. l. 1. de cont. mundi c. 13.

Cam descendit Jesus de monte, secuta sunt eum turba multa. Matth. 8. 1. Descendit Dominus de monte, id est, de majestate, rigore legis, de vindicta, de duro illo nomine, quod esset Deus ultionum. Plal. 93. 1. Deus Zelotes, vindicans peccata in quartam generationem. Ex. 20. 5. Descendit ergo Dominus in humilitatem, & mansuetudinem; & tunc turbæ accedunt, ac eum sequuntur: quos enim rigor, & vindicta legis non curavit; hos benignitas, & humanitas Salvatoris sanavit. Sylv. hic q. 1.

Ecce Agnus Dei. Joan. 1. 36. Cum hæc verba duo Discipuli audierit, secuti sunt Jesum. Ib. v. 37.

Ecce agnus stabas. Apoc. 14. 3. hi sequuntur agnum, quemcumque servit. V. 4. Dum vocatur Leo Apoc. 5. 5. Nullum lego eum sequentem; sed omnes post agnum abeunt. Plus enim sibi comparavit agnina mansuetudine, quam leonina fortitudine. Sylv. in Matth. 10. c. 8.

S. Franciscus Salesius a morte nihil fellis habuisse comperit esse; sed exiguum fellis in lapillis concreverat; qui dein auro, & annulis, intexti, iisamulero, qui nil nisi bilem vomunt. In Vita.

S. VI.

Mansuetudo est fortis potens.

Periculis Saul mille, & David decem millia. 1. Reg. 28. 7. Saul, homo durus, & immitis; viribus, & copiis, vix decimam partem attingit eorum, quos David lenitate sibi devinxit. S. Ambros. in Plalm. 43. Ideo Saul in millibus, David in decem millibus; quia durus in paucis, mansuetus in pluribus. Pinna Eth. 67.

Ipsa est quasi tenerissimus ligni vermiculus. 2. Reg. 21. 8. Virtus simul bellica, & modesta, viri designatur civilitas: quod videlicet sicut vermiculus ligni, tener quidem, & fragilis toto suo corpore, nec non & perniciosis apparet; nihilominus fortissimum ligni robur excedens consumit. Sic ille affabilis omnibus domi, & quietus, atque humilis videbatur: at in certamine publico robustum fuit, atque intolerabilem hostibus exhibebat Leonem. Vid. Beda l. 30. Quest. q. 9.

Corvina in manibus ejus. Ibi abscondita est fortitudo ejus. Habac. 3. 4. Drogo l. de Pais. Quæ est autem fortitudo tua, nisi mansuetudo tua?

Mansuetudine, & lenitate furorem comprimamus: nihil enim illa potentius, nihil fortius. Illa animam nostram in perpetua tranquillitate, & quasi in portu constituit; & omnis recreationis, ac quietis, occasio nobis est. Sanct. Chrysostr. homil. 34. in Genes. Vide hic plura de mansuetudine.

S. VII.

Mansuetudo Christi.

Utrum, & mel comedat, II. 7. 15. Quia totus erit placidus, & suavis; acsi butyraceus esset, & melleus. Cornelius hic.

Namquam ex te fructus nascatur in sempiternum. Matth. 21. 19. Sanct. Chrysostr. loquens de sollicitudine, qua Christus Judam conabatur a scelere retrahere, dicit: Christum, quod neminem hominum punire vellet, ad offendendam tamen Judæ puniendi potentiam, sicuti maledixisse. Ut simul, inquit, terreret Discipulum, ne per contemptum fieret deterior; nec ullus tamen hominum afflictionem, poenam, aut supplicium patere; in sicum arborem Christus hanc potestatem exercuit. Observat ibidem: Christum, cum omnibus beneficiis, neminem tamen punivisse.

Ejciat omnes vendentes, & ementes. Matth. 21. 13. Modicum feveritatis offendit, dum ementes flagello à templo eiecit: sed statim accesserunt ad eum cæci, & claudi, in templo, & sanavit eos. Cur ex feveritate mox in benignitatem migravit? ut illam abundè compensaret. Adde etiam: cum flagello armatus esset, non fuisse terribilem, sed amabilem: nam à pueris, qui in templo erant, amabatur, non timebatur. Tantam enim oculis, ac toto ore benignitatem spirabat, ut pueri flagellum minime timentes, ad eum properantes dicerent: Hosanna Filio David. v. 15. Mendoza in 1. Reg. 12. annot. 10. Sect. 2.

Convertite gladium tuum in locum suum. Matth. 26. 52. Dominus adaptans cum ad Evangelicam vitam, docet, non utendum gladio, etiam si quis Deum ulcisci videatur. Theophylactus hic.

Oculo Filium hominis erudit? Luc. 22. 48. Filium hominis, hoc est, mansuetum, lenem, morigerum; propter te factum hominem, cum Deus sit. Idem hic.

S. VIII.

Mansuetudo Moysis, & aliorum Sanctorum.

Et partem gloria tua. Num. 27. 20. Aliqui per gloriam accipiunt mansuetudinem Moysis, quæ cum populo mirè amabilem, & laudabilem fecit. Oleaster vertit: da Josue partem dejectionis, vel humilitatis tue, q. d. doce Josue tuam mansuetudinem, ut hæc reddat cum populo acceptum, sicut te reddidit. Corn. hic.

Nec dentes illius mei sunt. Deuter. 34. 7. In hoc adjuravit cum sobria dixit, & animi tranquillitate orat ex mansuetudine. Nam, ut ait Hippocrates, animalia, quæ bile carent; longeva sunt, ac sana, fortisque in multam ætatem. Idem hic.

Moses servus meus. Jos. 1. 2. Erat admodum mansuetus, & clemens: ob eamque causam famulus Dei dicitur, & Dei conspectu omnium Prophetarum dignissimus fuit. S. Dion. Areop. ep. ad Demophilum Monachum de Moysæ.

Discipulum, quem diligebat Jesus. Joan. 21. 20. Quid hanc præcipuam dilectionem conciliavit? Incredibilis, arbitror, Joannis mansuetudo, & lenitas; qua remissior sæpenuerò videbatur. S. Chrysostr. hom. 32. in Joan.

S. IX.

Varia alia motiva.

Ex Veteri, & Novo.

Populus peculiaris. Deut. 7. 6. Peculum dicitur possessio pecorum manufactorum: unde populus peculiaris idem est, quod populus mansuetus, & affluens ad Dominum. Hugo Card. hic.

Illeum pro pelle. Job 2. 4. Idem, patientiam, & imitationem mansuetudinis agni incontaminati Jesu Christi, rependere debemus. Petrus Cell. l. de pan. c. 1.

Mansueti dabit gratiam. Prov. 3. 37. S. Chrysostr. mirabile Salomonis promissum. Et an his nihil dabit gratiam, qui jesu- mis, castimonia, eleemosynis &c. suo fere conditori commendarunt? imò vero dabit; sed mites erunt primi, qui optima partem, qui totos principatus auferent in præmium. Drexelius Tob. p. 2. c. 3. §. 1.

Beati mites. Matth. 5. 4. Convenienter ponitur mites post paupertatem spiritus: quia humiles, & inopes, facile contemnuntur, injuriæque, & multa incommoda ferunt: idcirco maxime indigent mititate; nè ad iram, vel impatientiam, concitentur. Dionys. Carthus. hic. Verè beati mites, qui

super Angelos, & Archangelos; super omnes Virtutes, & Potestates cœlorum. Goltfridus Abb. in omni festiv. B. V.

Amor B. Virg. in Deum, & Filium.

Um esset Rex in acubitu suo. Cant. 1. statim addit: Fasciculum myrrha dilectus meus inter ubera mea commorabitur. Dum Rex in throno est, non vocatur dilectus; sed tempore Passionis, dum plagis, vulneribus, plenus, vocatur dilectus. Ridenter fortuna, nitente purpura, vocatur dilectus. At in Passione, dum fugiunt Discipuli, amor absconditur. Panditur Virginis amor; & inter cordis sinum amplectitur, & fovet, dilectum. Sylveira t. 2. lib. 4. cap. 1.

Pulchra ut luna. Cant. 6. 9. propter virginitatem; lunc namque corpus frigidum est. Electa ut sol; propter ferventissimam charitatem. Terribilis ut castrorum acies ordinata; propter profundissimam humilitatem, qua nihil deminibus terribiliss est. S. Bernardus Sent. t. 1. l. 52.

Fili, quid fecisti nobis? Luc. 2. Non potuit amplius continere affectum, cum in verba excessus amoris erupit; non aliunde ipsum denominans, nisi quod ipse sit Filius, ipsa Mater, stupor, & gaudium, humanis mentibus ministratur; quod virgo Mater Dei Filium nomine filiationis appellat. Omnis amoris signum in isto verbo superatur, Fili. Lingua in amore manifestare plus nequit, dicens Fili. Nihil ex amore brevius, nihil effusius ad profertendum, cum dicitur Fili. Amat præ cunctis Filium Mater, à quo præ cæteris se novit amari. Sim. Cass. l. 2. c. 24.

Cur virgo prior loquitur? Lyran. Joseph, licet Pater ejus diceretur, non fuit ausus hoc dicere; quod frimter crederet, ipsum esse Deum. Sed Mater, ex maxima dilectione, quam habebat ad illum hæc fecit; quia amor excellens dominium nescit. Primas honoris, dicendo Pater tuus, concessit Joseph; primas in loquendo amoris suo dedit. Sylveira hic.

Mulier amilla se. Apoc. 12. 1. Calidissima est hujus mulieris amicitia, cujus omnia tam excellenter irradiata noscuntur; ut nihil in ea, non dico tenebrosum, vel obscurum saltem, vel minus lucidum; sed nec tepidum quidem aliquid, aut non ferventissimum, liceat suspicari. S. Bernardus de verbis Apoc.

Stabat virgo in nuptiis, non oblectata convivio, sed sociata Filio; cui amore individuo jungebatur; cujus non faciebatur aspectu. Simon. Cass. l. 2. de gest. D. c. 25.

Est etiam sagitta electa amor Christi; quæ Mariæ animam non modò confixit, sed etiam pertransivit; ut nullam in pectore virginali particulam vacuum amare reliquerit; sed toto corde, tota anima, tota virtute diligeret; & eam esset gratia plena. S. Bernardus l. 29. in Cant.

Imitami signaculum fidei vestre. B. Mariam; quam, velut ignis ferrum, Spiritus S. totam decoxit, incanduit, & ignivit; ita ut in ea Spiritus S. flamma videatur; nec sentiantur, nisi tantum ignis amoris Dei. S. Ildephonsus, de assumpt. B. V.

Divinum erat, in quo amor Virginis ferebatur; pura in purum, casta in castum, Virgo in Virginem, humilis in humilem; prudens in sapientiam, pauperula in pauperem, virtuosa in Virtutem, ignitis amoribus agebatur. Et operibus ostendebat, quibus internis ignibus æstuebat; à quibus succenta motibus corporis probabat in publicum, quæ conseruere semper tenere secreta. Sim. Cass. l. 2. de gest. D. cap. 26.

Divinis ignita colloquiis tota effecta es velut ignis; reque holocaustum Deo suavissimum obtulisti. O Phoenix aromatizans cinnamomo, & balsamo, & nardo, suavis Regem in aspectu tuo delectans. Amedeus hom. 6. de laud. B. V.

O B. Maria! torrens voluptatis, vis amoris, totam te operuit, totamque obtinuit, penitentieque inebriavit. Et dixisti; Oculorum me. Dixisti enim ad Angelum: ecce ancilla Domini. Rupert. l. 1. in Cant.

Mater Dei, Regina dilectionis suprema. S. Franc. Salef. in orat. dedic. t. de div. am.

Ubera quoque botris assimilata sunt: in quo mirabilis prærogativa merendi demonstratur in Virgine; quæ non minus meruit, fumendo lac de uberibus suis ad nutrimentum Filii, quam Martyres, qui per botros figurantur; fundendo sanguinem suum in Martyrio: omnium enim operum merces secundum radicem charitatis pensatur. Hailgrinus Card. in li. l. d. Cant. 7. 7. Statuta tua &c.

Seraphini de celo descendere poterant ut amorem discerent in corde Mariæ. Ex hoc immenso amore procedebat opera ejus summi meriti esse; cum præcipua ratio meriti sit charitas. Plus Maria merebatur, cum panis involvabat Christum infantem, quam Laurentius, cum super craticulam uretetur. Rupertus l. 1. in Cant.

Excedit omnes amores parentum in filios, aut filiorum in parentes, amor illius Matris in Filium suum; & illius Filii in Matrem suam. S. Anselmus de excell. Virg. c. 4.

qui seipso possident in variabili animo; & dominantur sibi ipsis, velut rebus, quas possident. Altius enim est, sui ipsius esse possessorem, & dominum; quam omnium rerum extra posituram. Simon. Cass. l. 10. c. 3.

Ecce Rex tuus venit tibi manus. Matth. 21. 5. Voluit venire mansuetus propter quatuor. 1. ut malos facilius corrigeret. 2. ut omnibus se amabilem exhiberet. 3. ut omnes ad se traheret, & populum sibi multiplicaret. 4. ut mansuetudinem doceret. S. Thomas Aqu. D. 1. adv.

Ex Patribus, & aliis.

Ad hoc mitissimi homines facinus oculatum diligenter, atque instanter examinant; ut inveniant, quibus parcant. Unde plerumque necesse est, exerceat acris inquisitio; ut, manifestato scelere, sciat, ubi apparatus mansuetudo. S. August. ep. 169.

Multæ quidem sunt virtutes, quæ Christianum virum bene decet; maxime autem omnium mansuetudo. S. Chrysostr. f. de mansuet.

Animus ab iracundia alienus, templum est Spiritus S. In spiritu mansuetudinis Christus caput inclinat; & mens pacifica Sanctæ Trinitatis est domicilium. S. Nilus or. 4. de ira.

In cordibus mansuetorum requiescit Dominus. Joan. Clim. gr. 24.

Hæc duo certissima signa sunt Spiritus S. justa mansuetudo animi in proximum; & vera cordis humilitas in Deum. Philo Carpath. in Cant. c. 7.

Dum animal mansuetum esse definit, natura hominis spoliatur. S. Bonavent. l. 9. de tempore.

Misallana.

Beati mites. Matth. 5. 4. Et multas corporis ex defectu nature: nec non ex volutate le mutum aliquis facit, cum scaturit sana silentia ex amore virtutis, Spiritu Dei actus intendit; & vacat sanctæ tacturnitati. Sic est mititas in similitudinem mutitatis, qua se homo mutum facit; non habens ad opprobria, & ad convitia, & ad quælibet maledicta, redargutionem, aut repunctiones. Simon Cass. lib. 10. cap. 3.

Fera sit licet immanior; simul ac amare quibus coepit, ove mansuetior evadit. S. Chrysostr. hom. 33. in 1. Cor. 13.

Mansueti dicuntur manus aspecti. Hugo Card. in Psalm. 33.

TITULUS VI.

MARIA.

Virgo Deipara.

Ordine Alphabetico.

A.

Agonizans.

Et tuam ipsius animam. Luc. 2. Humilitatem agnosce Mariæ; quæ non velut Mundi Regina, & æterni Regis Mater; sed ut discipula, accipit verba senis; non stomachans verbum, non indignans auditum; æquanimiter læta, & tristitia, recipit, omnia respensione ut prærogaret omnibus audiendæ veritatis formam; & virginibus auferat loquendi audaciam. Sim. Cass. lib. 1. de gest. D. c. 21.

Ipla, & putativus Pater, sileter oracula divina suscipiunt; & animo conditis, servanque in lingua censuram; non mutata facie in auditus de sua prole magnis; & lævis, passio- nibus, & quod sit doloris gladio fodiendi; eandem consistentiam conservavit; ut nec læta de lætis, nec tristis de tribus videretur. Idem ibidem.

Affilius.

Odiyinum, ac vivum simulacrum! ad quod opifex Deus inventus est; mentem quidem divinitus gubernatam habens, ac Deo soli operam dantem: cupiditatem autem omnem ad id, quod solum expetendum, atque amandum est, intentam: iram vero adversus peccata duntaxat, ipsiusque parentem. S. Joan. Damasc. or. 1. de Nat. B. V.

Amor Dei ergo B. Virginem.

Damavit eam rex plus quam omnes mulieres. Eth. 2. 17. Et post diadema regis in capite ejus. Corona seniorum filii siliorum. Proverb. 17. Deus plus amat solam B. Virginem, quam reliquos Sanctos omnes. Suarez 3. p. t. 2. disp. 18. Sect. 4.

Venit Jesus à Galilea. Matth. 3. 13. Puta à Nazareth; in qua hucusque habitavit cum Virgine Matre: cum qua tanto tempore in terris conversari, & demorari elegit. quia delicia ejus esse cum illa. Dion. Carthus. hic.

Dilexit eam Deus super beatam societatem Apostolorum;

Anorem Dei vult in nobis accendere.

A djuvo us nuntietis ei, quia amore languet. Cant. Quid erat? vel quid efficiebat, talis adjuratio? nunquid ille dilectus nesciret amorem languentis, nisi annuntiaretur ei? Domine, inquit Petrus, tu omnia scis! tu scis, quia amote. Quando magis à tu dilecta; tam prudens tamque fidelis; per temetipiam, absque interuentis, dicere poteris dilectos & frequenter dixisti sine dubio. Dilecte mi; nullum est tibi absconditum cor, nullus occultus amor. Tu scis, quia amore languet. Quorum ergo tendit hæc adjuratio? Eo nimirum: ut percussa percussat, vulnerata, vulneret. Quia tota ardens fuit; omnes se amantes, eamque tangentes, incendit, & sibi assimilat. Unde dici potest similis cuidam lapidi pretioso, qui manum se tangentis adurit. S. Bonaventura f. 3 de Virgine.

B. Angelæ de Fulgino B. Virgo in Communione quadam benedixit: sis benedicta à Filio meo, & à me; & studeas diligenter, & sollicitè ad amandum, quantum potest: quia tu es multum amata. Bollandus 4. Joan.

Siquidem amor est origo cujuslibet affectionis alterius. Est autem Maria Mater pulchræ dilectionis. Sit igitur, necesse est, & Mater timoris, & spei; & lætitiæ, & doloris: qualis est illorum, quos beatificat lugentes Filiius ejus. Gerson. tr. 5. sup. Magnif.

Ferunt, Hippocratem visâ muliere ignem ferente dixisse: ecce ignis gestans ignem. Conspicte Deiparæ Jesum suum gestantis imagine facile nobis idem occurrit. Ecce ignis, gestans ignem. Unde à S. Catharina Sen. vocatur currus ignis, portatrix ignis. Nadasi 6. mense anni amor. Dei cap. 2.

Amor erga B. Virginem.

Unum est; si circumcidamus masculus nostrus. Gen. 34. 22. Circumcisi sunt omnes; & itaque pro Dina tederi crurore, non aramento; non calamus subscribere, sed cultris. Proh! lasciuivendi intemperiam! tu ludat, cruentatur: vulneribus, quasi cuniculis, ad amplexus puelle propupera. Venus est, non Mars; quæ tantum sanguinis sine bello, sine hoste, sine oblatione, sed non sine Dina profudit. Stat Bethulia exercitu oppugnata; ruit jacetque Salem in strage sua non vallata cohortibus. Si circumcidi non abnuere Chananeæ pro Dina; nos circumcisionem cordis pro Virgine Maria recalcabimus? Christiani sine cruce circumcisionem mentis non patientur, ut Maria fruatur patrocinio & amplexu? Nec cordis circumcisio cruentatur; sed dealbat, curat, non vulnerat. Olive lib. 1. Strom. hic.

Ecce Mater tua. Jon. 19. 27. Mortuus Deus hoc unum à Discipulo petit; ut Virginem tueatur. Non illi dicit: imple, & fac secundum exemplar. Ex. 25. 40. quod tibi ostendo in monte: crucem amplectere, clavos ama, cruciatu sit, vulnera edui; spinas floribus antefert. Pro spinis, inquit, tibi trado liliam; pro Cruce tibi Matrem commendo. Si hæc amaveris; sufficit ipsa tibi pro Cruce. Et ideo forsitan solus ex Apostolis gladio non perierit: quia Marcyrii gloriam compenfarit amor in Virgine. Idem tom. 2. Stromat. hic.

Non alia, præter te, o Deipara, genuit Regem Salomonem; regem tam magnum, tam magnificum. Sed illa, diligendo in Te hoc tam grande privilegium, Regis ejusdem matres sunt. S. Rupertus l. 3. in Cant.

Quemadmodum divina bonitas inclinationem quandam naturalem ingeneravit rebus omnibus; quæ feruntur ad ea, quæ sibi commoda putant, & proficua: adeoque actionibus iis, quæ ad corporis, vitæque conservationem; ac naturæ propagationem, necessaria sunt; ut in cibo; potu; somno aliisque defectationem aliquam inesse voluit; tamquam condimentum, & illecebram; ne ob adjunctam molestiam exteroque negligenter. Pari ratione, quod ad ordinem gratiæ spectat; cum Deipara salus sit, felicitate publica Orbis universi; misericordissimus Deus Fidelium omnium mentibus inservit præcipuum quandam propensionem, peculiaremque affectum, erga ipsam; in qua Virginis devotione, & cultu nobis adeo necessario summam, dulcissimamque jucunditatem. Credet hoc mihi liberent, quicumque se ex animo Maximæ hujus Regine famulatû condecorabit. Simul atque enim id fecerit; istiusmodi mox sensurus est in animo suo suavitatem; & tam teneræ, lapidæque pietatis abundantiam; quæ sancta illam lætitiâ, cælestibusque deliciis plane perfundat; & mentem replet, recreetque haur paulo amplius; quàm quidquid in hoc orbe reperire est aliarum, quarumcumque voluptatum. Nierenberg; de am. erga D. V. c. 21.

Regina Sabæ ingressa est Jerusalem multo comitatu. 3. Reg. 10. 2. Comitatus B. V. tres Angelorum hierarchiæ. Divitæ ejus virtutes: aurum charitas &c. Sed quid tunc Rex Salomon? dedit omnia, quæ voluit; & perivit ab eo. De Ponte l. 6. in Cant. Exh. 21.

Magnificata est anima mea hodie. Judith 12. 17.

Angeli.

Ego sum Raphael Angelus. Tob. 12. 15. Raphaelem mirantur aliqui, quoniam ipse modo? cum unus esset ex septem, qui adsunt ante Dominum; & qui majores; velutque cœli optimates; ut, quibusdam placet ex principe, sunt Angelorum, id est Seraphinorum classe; nihilominus ad tam vile ministerium descendit, seque Tobia; iuneris comitem adjunxit. Ego verò sic sentio: si legationem eam, & comitatum, honori castitatis datum fuisse, animadvertamus, Sanctæque Saræ, quæ typus erat B. Virginis, indultam; eulissimum hunc spiritum in magna sua gloria duxisse, dignum se à Deo habitum, quo vel umbræ Mariæ Patronæ castitatis obsequeretur, & subserviret. Idem ibidem c. 6.

Ingressus Angelus. Luc. 1. 28. Cur Angelus veniens ad B. V. non explicat ei suum nomen; quemadmodum in annuntiatione Joannis Bapt. Zaccarias? Luc. 1. 19. Ego sum Gabriel, qui natus ante Deum. Zacharias nunquam ipsum viderat; at B. Virgo confusa erat visum, & conversationem, Angelorum: inde eos noscebat etiam ex nomine. Sylveira in additam ad Luc. 1.

O omnium consolatio, Virgo Maria, hoc ipsum tu es; ad quod Angeli à principio tanta arserunt charitate? quod tu ipsi Deo eis propinquior fieri debebas; & ex eo, quod majorem charitatem, majoremque suavitatem, quàm ipsi habebant, tibi noverint reservari. Nierenbergius sermone Angelico ad S. Brigitam.

Ipsi Angeli de hoc magis exultabant; quod te Deus creare volebat; quam eo, quod ipsos creaverit. Et sic tu, o Virgo sanctissima, angelis; mox ut creati fuerunt, gaudium fuisse; & quæ ipsi Deo sine principio summa delectatio existisset. Joan. Gerson serm. ang. ad S. Brigitam ser. 2. Lect. 1. cap. 4.

Mariæ typum fuisse thronum illum Salomonis 3. Reg. 10. 18. 19. communis Ecclesiæ sensus est. Qui autem sunt duo leones, qui utrumque throno adhaerent? Petrus Dam. l. 1. de Nat. B. V. duo leones sunt Gabriel archangelus, & Joannes Evangelista: quorum alter dexteræ Virginis, alter sinistræ, custos deputatus est. Gabriel enim mentem, Joannes carnem, pervigili sollicitudine ferverunt. Qui bene leones dicuntur, propter rugitum altissime vocis: duo enim verba nuntiavit Orbi terræ; qualia nec dicta sunt, nec dicuntur. Ramirez in epist. Christ. in Prologomenis §. 8.

S. Anna.

O par beatum, Joachim, & Anna! vobis omnis creatura obstricta est. Per vos enim donum omnium donorum præstantissimum, Creatori obtulit, nempe castam Matrem; & quæ sola Creatoræ digna erat. O beatum ventrem, qui vivum cœlum, cœlis ipsius lætus, peperit. O beata ubera! quæ ejus, qui Mundum nutrit, Nutricem lactarunt. S. Joan. Damasc. or. 2. de Nat. V.

O beatum par, Joachim, & Anna! ac profectio ex ventris vestri fructu immaculati agnoscimini; quemadmodum Christus quodam loco dixit: ex fratribus eorum. Matth. 7. Id. ibid.

Venerabilis Anna verè nuncupari potest omnipotentis DEI gazophylaciû: quia ipse thesaurum, super omnia sibi amabilem, in suo utero recondebat. O quam prope erat igitur cor Dei huic thesauro! O quam piè, & alacriter huic thesauro oculos suæ Majestatis innixit; qui postmodum in Evangelio suo ait: ubi est thesaurus tuus, ibi est, & cor tuum. Gerson ante citatus.

Annuntiatio B. V.

§. I.

Figura.

Dies dicit eructat verbum. Psal. 18. 3. Dies dicit, Angelus Virgini. Dies Angelus, propter beatitudinem: Virgo dies, propter integritatis virtutem. Et vox nulli indicat scientiam. Serpens nox, propter malitiam, mulier nox, propter ignorantiam. S. Bernardus l. 5. ex parvis. Dies Gabriel eructa verbum Salvatoris; sed nox, id est, Diabolus indicat scientiam noctis, id est Evæ: Erat sicut dicit scientes. S. Thomas Aq. hic.

Vox aëlli mei pulsantis, aperi mihi foras me. Cant. 5. 2. Guilielmus parvus: seu Neoburgi vox, inquitbat deipara, dilecti mei pulsantis facta est ad me; quando, impleto tempore dispositionis suæ, placuit incarnari ex me. Quæ autem fuerit vox illa, confessum addit: aperi mihi foras me. Poterat dilectus, non aperiente ipsa, ipse introire in uterum Virginalem; sed, ad Matris gloriam, quam maluit sponte, & hilariter, aperire. Stetit ad ostium, & pulsavit. Apud Arcones in lf. 3. Dific. 8. Piscina probatica. Lem. Turbata est in sermone ejus. Luc. 1. 29. Picinelli.

CUR

§. II.

Cur per Angelum salutata.

Mors per Adam; vita per Christum. Evam serpens seduxit; Maria Gabrieli conensis. S. Chrysol. de interdicit. arb. ad Adam.

Per Virginem Evam venit mors: operæ pretium erat, de Virgine apparere vitam: ut, sicut illam serpens decipit, ita hæc Gabriel annuntiat. Sanct. Cyrillus Jerosol. Catech. 12.

Agit cum Maria Angelus de salute, qui cum Eva Angelus egerat de ruina. S. Chrysol. l. 142.

Datur determinata legatio; quod incomprehensibilis Virginali clauditur in alvo: & ut eam saluter amittit, serid edocetur. Stupet auditor; & miratur omnes infimul hierarchiæ cœlestes; quod ad hujusmodi legationem nuntius cœlestis agreditur, quem illico est secutura divina Majestas. Suspenduntur illorum latus considerationibus mentes, quod Deus ad hominem, immortalis ad mortalem, incorporatus ad corpus, invisibilis ad visibilem; simplex, si & incompotus ad compositum creaturam; infinitum habitator ad finitam ædem; ad peregrinationem ubique existens; ad miseriam temporis æternè beatus, velit accedere. Sim. Cals. lib. 2. de gest. D. c. 1.

Ecce in conclavi creature duæ insignes assistunt; Angelus, & Maria. In Majori verò conclavi terrestris curiæ paradisi, diabolus, & Eva. Processit dialogus, unde sunt mala omnia subsecuta: nunc incipit, unde omnia bona proveniunt. Magnus angelus, magnaque Maria; & major Angelus, & major Maria major Angelus in natura; & major Maria ex gratia. Cœlestis, & terrestris in modico loci spatio convenit: de pace Dei; de ineffabilibus, & divinis mysteriis; de reparatione humani generis, & abique interpretibus tractatum. Idem ibidem.

Juris regula est: ut per easdem causas, quibus aliquid fit, dissolvatur. Ità per easdem causas, quibus in Mundum ingressa mors, per eas expulsa. Mors intravit, propter dialogum habitum inter Angelum, & mulierem: vita ex colloquio Angeli, & mulieris. Stella in Luc. 1. 26.

§. III.

Concenercia Personam B. V.

Anima mea liquefacta. Cant. 5. 6. Profectio anima tuâ liquefacta est, ut Dilectus locutus est, scilicet Deus Patre locutione admirabilis ineffabili: dum substantiam Verbi sui cum illo Amore suo Spiritu S. tuæ menti, tuo ventri, penitus inderet. Rupertus l. 1. in Cant.

Quid faciemus savori nostro in die, quando alloquenda est. Cant. 8. Hoc querit non dubitans; sed quid facturus est, exagerrans. Quasi dicat: magna faciemus ei, quando alloquenda est à Gabriele. Hugo Cæren.

Benedicta tu in mulieribus. Luc. 1. 28. Quia videlicet mulier omnia de amore viri concipit; tu sola de amore Dei. Id est, de Spiritu Sanct. concepisti. Rupertus lib. 1. in Matth.

Turbata est in sermone ejus. Luc. 1. 29. Turbatâ est, non in visone ipsius: quia ut dicitur, solita erat conspiciere Angelos, sed aliqui probabile astruunt: quod Angelus vice hac apparuit ei lamine multo præclarior; & apparuit, ac habitu, & venustiore; secundum quod magnitudo causæ lux legationis exegit. Dion. Carth. hic.

Ne times Mariæ. Luc. 1. 30. Timor enim eorum est, qui offenderunt: tu verò invenisti gratiam apud Deum. S. Basilus Seleuc. or. de SS. Dei gener. &c. Timet, non qui invenit, sed qui perdit. S. Chrysol. l. 144.

Fiat mihi. Luc. 1. 38. Per hunc consensum, omnium Electorum salutem viscerosissime expetit; & procuravit; & omnium saluti per hunc consensum se singularissimè dedicavit. Ità ut ex tunc omnes in suis visceribus bajularet, tanquam verissima Mater filios suos. Sanct. Bernardinus tr. de B. V. l. 6.

Ecce ancilla Domine. ibidem. Uno solo actu, prius etiam quàm Mater Dei esset; nempe semel dicendo, Angelico respondendo. Ecce ancilla Domini; fiat. S. C. amplius meruit, quàm omnes simul Angeli & homines, quancumque Sanctis cogitationibus; & actionibus; meriti sint, vel crebuerunt. Eo acti meruit principatum in cœli Seraphinis, Dominatum in omnes res creatas, & Sceptrum, regi Filii sui plenitudinem omnium gratiarum; & omnium fructuum, & donorum; Spiritus S. quodque sit JESU Mater; & causa felicitatis nostræ. Nec porro genitrix facta quod non meruerit? quid non obtinuerit? incomprehensa illa multitudine actuum interiorum, operumque exteriorum, usque ad extremum Spiritum constantissimè, religiosissimèque, exercitorum? Nierenbergius de am. B. V. c. 13.

O Domine! tu Matrem me dicis; ego ancillam proficor: Ancilla Christi sum, & quidem Matrem me præstabo. Guaricus Abb. l. 3. de Nat.

Nicolaus Godignus noster in vita Gonzali Sylveira M. S. I. refert: verosimile est, quod monumenta tradunt congregationis Sanct. Georgii in Alga. Auctores illius acceperunt, Archangelum Gabrielem in annuntiatione novem integras horas apud B. Virginem fuisse. Acti ob incredibilem Virginitatis modestiam, & majestatem humana majorem; atque ob Verbum incarnatum, in admiratione raptus discedere non posset. Doultreman. de am. Dei erga homil. lib. 1. cap. 3. Sect. 2.

§. IV.

Ejus Festum.

Festum hoc solemne in tanta antiquitate eminet; ut liceat piè meditari, originem ejus debere describi gratissimo effectui Deiparæ V. quæ singulari veneratione, ac devotissimo cultu, quotannis recolere solita fuerit divinum beneficium hoc die sibi, & toti humano generi præstitum. Hanc piissimæ gratitudinis consuetudinem in Sanctissima Deipara intuiti Apostoli, debitam agnovērunt obligationem; & venerabili imitatione observarunt, & ubique terrarum observari debere sanxerunt. Certè secundum Regulam à S. Augustino de Baptismo contra Donatistas l. 4. c. 24. propositam: quod univērsam tenet Ecclesia, nec Concilii institutum, sed femper retentum est; non nisi auctoritate Apostolica traditum rectè creditur. Bollandus 25. Martii.

Hodie renovatur Adam; & choros cum Angelis agit in cœlum sublatus. Hodie terrarum horis gaudio ob adventum Spiritus S. in homines plenus est. Hodie Davidicum adimpletum est oraculum, quod dicit Pl. 59. 11. Latentur calis, & exultet terra: gaudebunt campi, & omnia ligna. S. omnia venis. S. Greg. Thaum. hom. 1.

Postevinus l. 1. rerum Moscovic. tradit: populum vix unquam ab opere vacare, nisi ipso die B. V. Annuntiatæ; & reliquis festis, ac Dominicis operari: ac sibi perissimum habere; ad nobiles spectare, ut ad templum, ac sacra officia, tam sepe proficiscantur.

Est pia consuetudo per Belgium; ut feria 4. Quatuor Temp. in Adventu Missa solemnis antelucana de Annunt. B. Mariæ cantetur; quæ ob excellentiam Aurea Missa dicitur Bollandus 25. Martii.

Maria Apostolos respiciens.

In capite ejus corona stellarum duodecim. Apoc. 12. 2. Duodecim stellæ coronæ ejus sunt duodecim Apostoli Christi; quia B. V. meritis fuerunt electi; & post ruinam in Christi mortem fidem etiam reformati, ac per ejus instructionem edocti. S. Bernardinus t. 3. l. 11.

B. Virgo Maria Doctrina Apostolorum; & Evangelistarum. S. Bonav. lib. cul tit. Luminaria Eccl. l. 9.

Apostolorum fuit Apostola. Gerson l. de Spiritu S.

Ipsa dignissima Virgo singulariter totum mytilicum corpus cum vero corpore suo portavit in utero, & in continuis cordis sui doloribus Filii sui parturivit: cui attribuitur tota corona duodecim Apostolorum: quoniam meritis ejus fuerunt vocati, ac per ejus instructionem edocti, per ejus quoque suspiria, & orationes, Spiritus S. repleti. Unde & Virgini Sanctæ singulariter attribuitur tota per Apostolos facta Mundi victoria. Et ideo hæc duodecim stellæ fulgent in ejus capite, quæ est sedes Sapientiæ: quia & Mariana sapientia derivata est lux doctrinæ; quæ totum Mundum ut stellæ illuminarunt. Uberrimus. apud Carth. l. 4. de laud. Mariæ Act. 16.

Assumptio B. Virg.

§. I.

Figura.

Leva virginis tuam: & extendit manum tuam super mare, & dividit illud, ut gradiatur filii Israel. Ex. 9. Hac via, ad cujus elevationem preparatur via populo Dei; est gloriosa Virgo Maria: cujus patrocinio omnis penè amarkudo Dei populo dulcoratur. S. Bern. tom. 3. tr. de B. V. l. 11.

Cum elevarer arca, dicebat Moyses: surge Domine, & dissipentur inimici tui; & surgant, qui te oderunt. Num. 10. 32. ut mysterium innuatur: quod quando elevata fuit Virgo gloriosa ad cœlestia regna, demonis potentia imminuitur est, & dissipata. Id. ibid.

Regina Sabæ ingressa est Jerusalem multo comitatu. 3. Reg. 10. 2. Comitatus B. V. tres Angelorum hierarchiæ. Divitæ ejus virtutes: aurum charitas &c. Sed quid tunc Rex Salomon? dedit omnia, quæ voluit; & perivit ab eo. De Ponte l. 6. in Cant. Exh. 21.

Magnificata est anima mea hodie. Judith 12. 17.

§. II.

cum filio crucifixa, & summo dolore transixa. Cum Maria etiam nunc invenitur in Cælo. Frustra igitur querit, qui cum Maria invenire non querit. S. Bonav. ferm. 26. in Epiph.

In te primi Parentis substitit lapsus, ultra pergendi facultate sublata. Nam in baptismum per Filium tuum instituto, malum est omne submersum. Te proinde honoramus, veluti causam obtentæ puritatis. S. Sabbas. Ex. Men. S. Jan. onde 9. de S. Sylectica.

Juvenis in toto luxuriæ deditus; expugnato multarum matrumfamilias pudore, immodico cujusdam mulieris amore flagrabat. Qua cum nec prece, nec pretio, nec vi, nec dolo, potiri liceret; conciliatum magicis cantionibus demonem rogat? ut se voti compotem faciat; ad omnia paratum se ostendens. Diaboli ergo jussu à Christo deficit: super hæc jurat, conceptis ab illo verbis; & chirographo se obstringit. Coeterum, ut potius est? quod cupierat; fuit, ut fit, fastidium cepit; & cœlesti luce oborta, magnitudinem sceleris sui serâ estimatione perpendit. Occurrit animo Virgo Lauretana. Protinus, Deo auctore, Lauretum petit; spe plenus Sacerdotem consulit; spem salutis illi ostendit; se precibus, jejuniis, voluntariaque corporis vexatione, Deum placare institit. Cùm ille nihil omnino poenarum recusat, promittit Sacerdos, si imperata fecisset, se tantum piaculum Deo prodituro utique, expiaturum. Monet, ut per triduum inedia, cilio, flagris, corpus affligeret, B. Virginis opem implorans. Triduo exacto, monente Sacerdote, Sacellum ingreditur, lacrymans B. Virgine precatur; ut recepto chirographo, saluti suæ consulat velit. Dumque verficulos illos ex animo iterat: *Monstra te esse Matrem* &c. subito chirographum in manus suas delapsum conficit. Letus grates agit; ad Sacerdotem currit, scriptum acceptum ostendit; horridis diris, & execrationibus; refertur. Ita devotum illum inferis caput Deiparæ benignitate affertur in libertatem filiorum Dei. Domus Nazareth; seu Natalis B. V. Turell. l. 1. 4. sur. hist. c. 1.

Fuit in Canariis, se fortunatis, Infulis mulier Virgini devota: quæ à malo demone in fraudem inducitur, unam aliquam à se admittam noxam sacilegio silentio in Confessione reticet: utque dum quadam die vidit Beatissimam Matrem vultu madente, & tristi, magna continuo lacrymarum vim ex oculis profundentem. Eo spectaculo mirè affecta, molesque Virginis dolorem dolens, ubertis hujus fletus causam exquirat. Cui Virgo: cur non integrè conscientie tuæ labes, & vulnera, patefacias? teque ipsa potius, animamque tuam, misera se perditum? Hisce verbis ad verum de peccatis suis foemina commoto dolore, accurate omnia Sacerdoti aperuit. Nierembergius de am. erga B. V. c. 14. Ex Sodale Parthen. l. 2. cap. 3.

S. IV.

Beneficia corporalia.

Sanctus Fulbertus Ep. Carnot. cum mirè B. Virgini devotus existeret, ac igne sacro correpta esset ejus lingua; nocte quadam apparuit ei Matrona nobilis à qua movebatur, ut os aperiret; quod cùm fecisset, mox ex sacris suis uberibus lac expressit in os ejus: quo ita refrigerata est lingua, ut ardorem omnem extinxerit, & cum perfectæ sanitati restituerit. Ne autem illuso, aut phantasma, esse putaretur; in Fulberti gena remanserunt guttæ aliquæ; quas ipse diligenter studio exceptas collegit; hodieque in thesauro Ecclesiæ Carnotensis summa cum veneratione servantur. Ita habent annale; Ecclesiæ Carnotensis; & Baronius tom. 12. A. C. 1028.

Clericus quidam morbo languēbat ad extrema deductus, B. Virgini quotidiana per singulas horas laudem vota perolvebat. Cùmque velut egressurus in ejus pectore spiritus animæ palparet; ecce B. Virgo visibiliter aditit & facti uberis pupilla lac expressit, ejus labiis infillavit. Et ille protinus convalescit; & mox clericalibus ornamentis indutus Ecclesiam adit; mirum videntibus spectaculum. S. Petr. Dam. l. 6. ep. 29.

Castitas Mariæ.

Defendet sicut pluvia in vellus. Pl. 77. 6. Quid est vellus, nisi lana à carne sublata? O quale vellus, illum virginem pectus, longè remotum, valde alienum, à descendentibus carnalibus, & fordidis corporum passionibus. O quale vellus Virgineæ mentis, mundi cogitatus. O quale vellus, Virgine pectoris casti affectus! O quale vellus, virtutum omnium ornatus. Quis non gaudeat, se vestiri posse de virtutum vellere B. Virginis Mariæ! O quantus lo qualis! & quam gloriosus, ornatus Ecclesiæ Catholice! Et hæc de vellere Virginis Mariæ. Rich. à S. Vict. annot. in Pl. 77.

Virgo ipsa est, & Virginum amans; pura est, & purorum amans. Quapropter, si & corporis, & animi, castitatem colamus, ipsius gratiam adipiscemur: si quidem lutum omne fugit, ac cœnosa affectiones averfatur. S. Joan. Dam. or. 2. de dormit. B. V.

Non tamen, ut Abraham Saram, præmonuit Joseph Mariam; ut diceret, se ipsius esse foretem; veritus, propter ejus pulchritudinem mortem; si se fateretur uxorem; & quæ specie sua Saram, & Rebecca, superavit. Sciebat enim, quod melius, quam Sara, custodiebatur ab Angelo. Et talem gratiam Deus in Virgine Matre posuit; ut nec propter excedentem ejus pulchritudinem potuisset ab aliquo ob immodicam concupiscere. Simon Cass. lib. 2. de gestis Dom. cap. 12.

Salutavit Elisabeth cognatam suam; non quia cognata, non enim curæ Virgini erat, familiarem se præstare cognatis; quæ jam cognata, & cognata, cœlestibus spiritibus facta erat, & totius Deitatis hospitium. Idem ibidem cap. 12.

Conspexit Virginis omnem flammam libidinis in aliis extinguabat. S. Bon. l. 14. in Nat. Dom.

Quasi cedrus exaltata sum in Libano; & quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris. Eccl. 24. Similiter Beatissima Virgo peculiari Dei prærogativa; infansatum hominum appetus sua suavissima pulchritudine extinguebat. Diez. Conc. 1. in fest. B. V. ad Nives.

Caritas Mariæ erga homines.

Oculi tui columbarum. Cant. 4. 1. Tu maxime, ò Mater misericordie, sine felle es: nihil enim unquam habuisti invidia, nihil odii; quod familiare est rapacibus corvis. Rupertus l. 3. in Cant.

Quasi palma exaltata sum in Cades. Eccl. 24. 18. In Palma in sublime assurgit; sed dactylus in humum inclinat. Sic B. Virgo in cœlo meritorum verticem ad solium Deitatis erexit, ait S. Gregorius: Eadem tamen fructus sui clementiam in terram inclinat; dum veluti Mater opitulantis se inclinat. Corn. hic.

Abiit in montana cum festinatione. Luc. 1. 39. Decet festinantem iter in montes; ardua adiri oportet ferventius: nec retardantium cursum, cum ad aliena commoda pergitur. Virgo enim cum festinatione domum Elisabeth subit; sed in domum suam non legitur reverfa cum festinatione. Oliva lib. 13. Strom. hic.

Vinum non habent. Joann. 2. Omnium hominum advocatam se sciens, quæ pro omnibus Creatoris facta fuerat Mater, officium advocacionis, & pie auxiliatricis assumpsit; cùm videt inopiam, quæ nec rogata, prævenit, ac si opus non sit, ipsam precibus excitat; quæ omnem oculum suæ pietatis direxit in nos; præsciens indignitatem nostram, & se cunctorum Matrem pietatis, agnoscens; solita pro filiis, irrequiesita etiam ad divinum Filium accessit. Simon Cass. l. 2. de gest. Dom. c. 25.

A nemine rogata, pro aliorum necessitatibus se ingerit; & ad Filium pro auxilio recurrit: nulla enim major charitas, quam quæ subvenit non invocata. Euthymius. Non expectat sædula mater; & propensa in filios, quod clamoribus excitetur. Cum eos cognoverit subjacere defectus, ad amore inhaerente fortissimè urgetur, in omnem revelationem intendere, Simon Cass. lib. 2. de gest. Dom. c. 25. Virgo Mater intermè commota prorumpit in verbum; ut præstaretur iuncturas hominibus, quos amabat; quos indigere cognoverat. Si hoc non rogata perferret; quid rogata non perficeret. Si hoc viatrix existens; quid cùm regnat in patria; si hoc apud Filium morti temporali subiectum; quid cum morte superavit? Prærogat in terris, quid sit pro nobis in cælo factura. Sim. Cass. ibid.

Mariæ charitas perseverans est, quæ nunquam excidit. Unde & dicit filius: in charitate perpetua dilexi te. Jerem. 31. Similabatur enim charitas ejus charitati Filii, de qua Joan. 13. cùm dilexisset suos, in finem dilexit eos. Rich. à S. Laur. lib. 4.

Mariæ proficietibus, & perfectis, profundeque peccantibus, sol est. Propter hanc communitatem dicitur de Patre æterno, & de Matre Maria, Matth. 5. qui solem suum suavitati super bene, & malo. Ideo etiam dicitur de ipsa Sap. 6. 8. equaliter (id est communicative) est in cura de omnibus. Sicut enim non est personam acceptio apud Deum; sic nec apud Mariam. Id. l. 7. de laud. Mariæ.

Nonne plus, sine comparatione, nos diligis, ac bona nostra procuras; quam Mater carnalis? Sanct. Bonav. sim. am. cap. 4.

Domina nostra omnem diligit, omnibus succurrit, pro omnibus intercedit, pro omnibus advocatam se fecit; nec ullum à charitate sua secludit. Propter hoc est Luna assimilata Cant. 6. 9. Quia, sicut luna, quæ inter corpora cœlestia & terrena, est mediæ; & quod ab illis accipit, ad inf-

inferiora refundit: Sic Virgo Regina inter nos; & Deum nostrum, est mediæ; & gratiam ipsa nobis refundit. Idem l. 14. in Nat. Dom.

Charitatem, quæ humanum genus incessanter protegit, & fovet, mentis intelligentia non comprehendit. S. Amedeus hom. 3.

Quis unquam ab eo æger, vel tristis, ut igrarus celestium mysterium, abiit? quis non lætus, & gaudens, rediit ad propria, impetrato à Matre Domini quod voluit; Idem hom. 7.

Tota mitis est, tota serena; tota suavis, tota benigna; non solum iustis, & perfectis; verum omnium peccatoribus, ac desperatis. Lud. Blossius Parad. am. c. 19.

Theologorum sententia est Beatos in cælo nos magis diligere, quam dum in terra essent: quia amor Dei ex visione, quam ex fide; & quo major amor Dei, major etiam amor proximi. Hinc Seraphini nos plus diligunt, quam Cherubini, & sic deinceps. Quia ergo sanctissima Virgo Maria super omnes cœlestes choros ita exaltata est; ut ipsa per se novam & singularem, hierarchiam constituat: sic amor, quo nos cuncti Seraphini, & præfectores Sancti diligunt; si cum amore sanctissimæ nostræ Imperatricis conferatur, est velut centrum terræ cum circumferentia ipsius, & omnium cœlorum comparatum. Diez. tom. 3. Dom. 20. Pent.

Viri nonnulli erudit, & pii; sic ornat: Domine dà mihi hoc; quod pro me optat, postulatque à te sanctissima Virgo Maria! ipsi enim majora optat, quam nos optare possumus. Cornelius in Eccl. 6. 37.

Charitas alius Mariæ.

Exurgens Maria &c. Luc. 1. Habent Sancti hoc proprium omnes, qui in veritate sanctum habent charitatis spiritum, ut ita gratulorum de beneficiis, quæ aliis impensa perceperunt; quemadmodum quæ à Deo sibi collata sunt. Rupertus l. 1. in Cant.

Christus Dominus Mariæ similis.

Christus totus fuit Matri similis. Hoc enim, qui videant verisimiles imagines ad vivam, afferunt, nunquam fuisse sic filium Mariæ simillimum, vultu; & moribus, verbis, & habitu. Denique in omnibus Mater nihil fuit, nisi filii adumbrata imago, & Filius Mariæ expressa figura: S. Tom. Will. Conc. 1. de Nat. V.

Cogitationes Mariæ.

Nihil, nisi Deum cogitabam; nihil volebam, nisi ipsum. Nulla mihi, nisi Deus, placerent. Ego semper optavi in corde, ut viverem ad tempus Nativitatis ejus: si forte fieri merer ancilla indigna Mariæ Dei: Revel. 5. Brig. l. 1. c. 10. Verba Virg.

Stellis quoque cogitationes tui cordis in hoc similes apparerent: quod à tempore illo, quo primam Dei cognovimus habuisti, ita fervens in divina charitate usque ad inuicem permansisti; quod Dei, atque Angelorum, aspectui omnes cogitationes tuæ, nitidiores, quam stellæ humano visui. Serm. Angel. ad Brigitam ser. 2. lect. 2. c. 5.

Compassio Mariæ erga nos.

Remansit propter Deum. Luc. 2. 34. Cur subtrahendo se Matrem dolore affectus? Quia enim voluit efficere, & dare nobis in Matrem misericordiam: ut experimentaliter disceret nobis compati. Secundo ut sit nobis focalis dolorum, quod est magno solatio. Olorius Dom. infra oct. Epiph.

Conceptio immaculata Mariæ.

§. I.

Figure.

Ex Veteri.

Requirit arca - super montes Armenia. Gen. 7. 4. Constat, Mariam ab ipso peccato Originali fuisse immunem quod quidem prætedebat arca illa jussu Domini à Noe fabricata: quæ aquis diluvii universam terram, & altissimi montes, supergressis, sola ipsa supernatans ferebatur in sublime. Arca est Virgo Maria; per quam à peccati naufragio totum genus humanum & à damnationis æternæ diluvio, liberatum est. Quamvis igitur Sancti Patriarchæ, Prophætæ, Apostoli; tamquam montes excrevit virtute, & sanctitate vix, obruti sunt aquis, & inundatione peccati originalis: ipsa tamen arca nostra universos montes istos supergressa, ferebatur etiam in ipso Conceptionis initio in sublime puritatis, nec est immensa huic Virgini fordis originalis. Arceones in H. 4. V. 2. Expos. 1. Diç. 2. S. Ildefonsus lib. de Virginitat. Mariæ.

In Agypto sola terra Sacerdotalis fuit immunis ab omni tributo. Gen. 47.

Arca de lignis setim compingita. Ex. 25. 10. De lignis R. P. Spanner Poly. Tom. 12.

Setim, quæ sunt ligna spinæ albæ imputribilia. Albertus Magnus ad Cant. Magnif. Historia plantarum lib. 4. ex Dioscoride lib. 2. c. 13. de spina alba: amulectum ex ipsa appensum, serpentes fugari. Et Plinius l. 24. c. 12. spinæ albæ semen contra serpentes auxiliatur.

Præcile tibi dnas tabula. Ex. 34. 1. Dixit Deus Moysi, ubi primas tabulas confregit. Poterat Deus fragmenta priorum conjugere perfectissimè; cur novas petiit? Tollatus p. 3. hic quasi diceret: oportet quod nunc scribam ego alias tabulas; quia tu fregisti primas continentem præcepta decem. Abulens, indecens putavit Deum in tabulis, licet summo artificio reparatis, legis præcepta, & verba sua, scribere. Maria tabula est preciosissima, in qua æternus Pater æternum verbum scripsit; cùm naturam nostram assumpsit: Indecens esset, ut in ea tanta exaretur scriptura; si prius naxum habuisset. Castillo Illat. 220.

In Salomonis templo, cui B. Virgo comparatur, janux palmis; & olivis, ornate. 3. Reg. 6. 33. Templi adicus significat Conceptionem Virginis. Oliva misericordiam, quæ præventa est: palma victoriam. Diligite Dominum portas sua super omnia tabernacula Jacob. Psal. 86. 1. Nierembergius de am. erga B. V. c. 9.

Non ingredietur urbem hanc (Rex Assyriorum) nec mittent in eam sagittam: protegamus urbem hanc &c. 4. Reg. 19. Civitas, quæ nunquam lib potestare hostis fuit, vocatur Virgo. Idem ibidem.

Erat formosa valde, & incredibili pulchritudine. Eith. 2. 15. Tota pulchra es Virgo gloriosissima: non in parte, sed in toto: & macula peccati, five mortalis, five venialis, five originalis, non est in te; nec unquam fuit, nec erit. Idiota contem. & c. 3.

Benedixisti Domine terram tuam. Ps. 84. 2. Juxta communem Patrum sententiam, primus Adam Christum Dominum præfiguravit; Eva vero B. Virgine. Sicut ergo terra, ex qua productus fuit Adam, nulli unquam maledictioni obnoxia fuerat: ita & B. Virgo, ex qua fecundus Adam prodit, nulli origini peccati maledictioni subjacuerat. Nieremb. ante citatus.

Fasciculus myrrha dilectus meus mihi. Cant. 1. 13. Præservat myrrha à corruptione. Idem ibidem.

Hortus conclusus. Cant. 4. 12. Mons preparatus. H. 2. 2. Pro hortus Hebr. Paradisus. Cùm totus orbis aquis diluvii obruitur, Paradisus immunitus. Abul. q. 15. in Gen. 7. inquit: an aquis omnis terra demersa? Et respondit: de solo monte Paradisi terrestris est ratio dubitandi; tum quia ibi jam erat Enoch; nec exstingueretur. Et statim: locus Paradisi non debuit ledi; quia esset habitatio Sanctorum. Ideo non debuit illuc intrare diluvium; licet ascendere ad majorem altitudinem; maneret tamen aqua circumfusa in modum muri. Sancti Damascenus or. 2. de B. V. dormit: ad hunc Paradisum serpens aditum non habuit. Hilgim. Card. in Cant. hunc hortum ita clausit Deus; ut nulli maligno pateret ingressus. Concludit eum tota Trinitas: Potentia Patris movit virginem contra diaboli violentiam; Sapientia Filii contra hostis fraudulentiam; Bonitas Spiritus S. contra ejusdem malitiam. Arceones in H. 2. v. 2.

Fons signatus. Cant. 4. 15. Rupertus l. 7. hinc intelligit de B. Virgine. Gregor. Nyss. fons signatus perinde est, ac si dicas, custoditus. Sigillatus fuit hic fons Dei sigillo, id est, Dei imagine; gratia scilicet, quæ Divinitatis est imago. Quando autem fuit fons? quando concepta: quia fons dicitur in prima sua origine. Castillo Illat. 217.

Veni de Libano &c. Cant. 4. 8. Ter vocatur Maria à cœlesti sponso; & trinam coronam ei promittit. In quibus triplex victoria declaratur contra peccatum originale, mortale, & veniale; à quibus omnibus libera fuit. Idem Illat. 227.

Quasi cedrus exaltata sum in Libano. Eccl. 24. id est Ecclesiastica. Est autem cedrus arbor imputribilis, virorem suum semper retinens, & valde alta: ita ut Rabanus super Ps. vocet eam dominam, & reginam; arborum. Guilielmus Pipinus Ord. Prædic. l. 1. de intermerata Concept. V. Mariæ.

Quasi plantatio rosa in Jericho. Eccl. 24. 18. Rosa, est cura vepribus, & sentibus; nascatur spinosus nullum tamen ab eis trahit aculeum. V. Maria rosa, que de parentibus originali peccato infectis, tamquam rosa de vepribus, & sentibus, nata; nullum ex parentibus contraxit originalis culpæ aculeum. Arceones in H. 4. v. 5.

Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris. Ibidem v. 23. Vitis, dum floret, hanc virtutem habet; quod solo odore suo, aut expellit, aut extinguit bufones, & serpentes. Ita & hæc V. sanctissima. Id. ib.

Accessit ad Prophetsam, & concepit. H. 8. 3. S. Hieron. Cyrillus, Basilus, Rupertus, & Augustinus, hunc locum explicam de Conceptione Virginis, & partu Emmanuelis. Propheta fuit, dum dixit: beatam me dicent omnes generationes. Cornelius hic.

Quæ est illa porta Sanctorum, exterior ad orientem, quæ manet clausa. Ezech. 44. 2. & nemo, inquit, poterat introire per eam.

eam, nisi solus Deus Israel? Nonne est hęc porta Maria, per quam in hunc Mundum Redemptos intravit? S. Ambros. ep. 81.

Sol, & luna steterunt in habitaculo suo. Hab. 3. 11. Omnes homines, quotquot fuerunt, & erunt; in primo suo habitaculo, quod est maternus uterus, non steterunt, sed ceciderunt. At Christus, & Maria solum in hoc primo habitaculo non ceciderunt. De Ponte l. 1. in Cant. Exh. 11. §. 4.

Ipsa nati mulierum non surrexit. C. Matth. 18. 11. Ille surrexit, quia prius in peccatum cecidit: Maria non surrexit: quia nunquam cecidit. Idem ibidem §. 5.

Ex aliis.

Cœlum umbra carens. Lem: Citra umbram. Picinelli. Maria liber Dei Spiritu Dei vivi conscriptus. Quid mirum? si errans careat. Deus est totus oculus, teste Plinio l. 2. c. 7. Ex. 32. 31. Aut si non facis, dele me de libro tuo. Quæ, ut notat Augull. l. 99. q. 47. in Ex. non diceret; nisi ex fiducia, qua sibi persuadebat, e Dei libro se minime fore delendum. Nimirum non cadit in libro Dei litura. Nieremb. de am. erga B. V. c. 9.

§. II.

Conceptionis immaculate argumenta, & congruentia.

Ex Veteri.

Immaculata ponam. Gen. 3. 15. Filius Dei ad hoc decrevit ex muliere nasci; ut destrueret opera diaboli; & maxime peccatum Mundi, quod ejus malitia, dum Evam decepit, introductum est; juxta illud: *immaculatus*. Si ergo Christus semen mulieris, per mulierem matrem suam contritus erat caput serpentis, quod est peccatum originale, reliquorum peccatorum caput æquum erat, ut mulier ista benedicta illa macula non contaminaretur. De Ponte l. 1. in Cant. Exh. 11. §. 3.

Ædes Rahab Deus in Jericho ab incendio defendit. Jos. 6. 25. quomodo sanctissimam matrem ab originali peccato non præservasset? Attebant aquæ Jordanis, impetum continentes, cum transiret arca Domini. Jos. 3. 16. Quali venerando, ne fluxu contingerent. Et non cessisset culpe originalis inundatio reverentialiter parcendo Virgini Matri, quæ vera Dei arca est; ne in Conceptionis transitu patere naufragium. Fuerunt Jonas, & Daniel, à morte illati, præter ordinem nature; unus in ventre ceti, alter in lacu leonum. An non servavit Deus Matrem illam in utero. Annæ à morte spiritali, & à monstro terribili originali peccati? Paollet in festo Imm. Conc.

Benedixisti Domine terram tuam, avertisti captivitatem Jacob. Psal. 84. Non dixit absulisti. Loquens in eodem psalmo de sanctificatione aliorum, non dixit, avertisti captivitatem, sed remissisti iniquitatem plebis tue. Nieremb. de am. erga B. V. c. 9.

Dominus custodiat introitum tuum, & exitum tuum. Psal. 120. B. V. obtinuit hanc benedictionem Davidis. Idem ibidem.

Dominus possedit me in initio viarum suarum. Prov. 8. Dicitur hic Dominus, & non Deus: quia in Conceptione B. Virginis Creator generis humani tamquam absolutus Dominus se gessit in universalis lege de contrahendo peccato originali cum B. Virgine dispensas. Observat S. Augustinus, quod Moyses, quandiu locutus de creatione Mundi, Deum non vocavit Dominum; sed primo, quando primum hominem in paradiso collocavit. Gen. 2. Rationem putat Carthagenæ; quod supremum ipsius dominium non præcisè in eo consistat; ut, instat terrestrium dominorum, de quibus dicitur Luc. 11. *Reges gentium dominantur eorum*, ingenij famulorum copia suo imperio subjiciat; sed quod ipse dominus constituit, & regna largiatur. Prov. 8. *Per me reges regnant; omnia subiecerunt sub pedibus ejus*. De Ponte l. 1. in Cant. Exh. 11. §. 5.

Tota pulchra es. Cant. 4. Pulchrum appellatur ex eo, quod omni ex parte pulchrum sit; & plus quam pulchrum: sitque pulchrum, quod eodem modo semper se habet; ita ut nec oritur, nec intereat; neque augetur, neque minuitur; neque partim pulchrum; partim turpe sit; neque hoc tempore pulchrum sit, illo non item. Dionys. l. de div. nom. c. 4. O pulcherrima pulchritudo omnium pulchritudinum. O Dei genitrix, pulchrorum omnium summum ornamentum. Greg. Nicomed. or. de oblat. Deip. Divinum illud elogium, suggestum ab æterno verbo Salomon, non convenit Mariæ; si illa in Conceptione immaculata non fuit; tota pulchra es. Si Mariæ Dei id non convenit, ob contagium originalis culpe; ne in alicuius Materiam majorem, quæ ex luto Eva compacta non sit; cui dici jure possit: *tota pulchra es*. Oliva tom. 2. conc. 2. in festo Imm. Conc.

Victoria parta contra Liliam, Judas Machabæus 1. Machab.

4. 44. Cogitavit de altari holocaustorum, quod profanatum erat, quid de eo facere. Indecens judicavit, ut altare illud Deo deserviret, quod falsis diis consecratum erat. Andr. Cret. or. 2. de Nat. Mariæ est altare, in quo Agnus Christus vivum sacrificium spiritualiter offertur. De Castillo Illat. 220. Agnum jugulare non sunt ausi Machabæi in ara, quam gentium hostiæ profanarunt. Et Dei Agnus concipi potuit, ubi Leviathan lussit, & scelus illiusit? Oliva l. 1. Strom. §. Dominus possedit me.

Ex Novo.

De qua natus est Jesus. Matth. 1. Dum matrem Dei dixit, plus quam mille rationes pro ejus puritate attulit. Celada in Esh. §. 248.

Non surrexit major. Matth. 11. 11. In quo Matrem suam excepit, quæ nunquam surrexit: quia in nullam culpam, seu originalem, seu actuale incidit. Reliqui omnes surrexerunt, quia ceciderunt. In Scriptura peccatum casus vocatur. H. 64. *Cecidimus quasi solium univervi*. Diez conc. 4. de S. Joann. Bapt.

Involvit illud in sindone munda. Matth. 27. 59. Non fortuito scriptum est, quoniam involvit corpus in sindone munda, & posuit in monumento novo: quoniam omnia, quæ sunt circa corpus Jesu, munda sunt, & nova; & omnia magna valde. Origenes in Catena S. Thron. Si Deus providentia sua tantam munditiam acquisivit in sindone, in qua per 36. horas, involvendum erat corpus Christi: qualem providentiam haberit, ut Marianus uteris esset expertus ab omni macula. Sylv. in Marc. 15. c. 1. Sepultura.

An putas cadaver Christi Domini reponi nequissime in Sepulchro, in quo alius quiesceret homo; & ibi formari potuisset ejus corpus; ubi non jacuisset homo, sed Sathan exultasset? Oliva l. 1. Strom. §. Dominus possedit me.

Ex Patribus, & aliis.

S. Ambrosius l. 1. hexam. c. 8. Negat in lumine vite tenebras mortis debere inquiri: cum inæquet quiddam reperiri splendidius ea, quam splendor elegit.

Sicut in cœlo, qualis Pater, talis & Filius; sic & in terra, secundum carnem, qualis est Mater, talis & Filius. S. Aug. l. 20. ad Fr. in tremo; live 10. de Nat. Chr.

Non tangam dolet anima, cum à corpore avellitur; quantum dolor est, te immaculata privari. S. Germanus Archiep. Conf. f. de dormi. Virg.

Stetit quidem draco ante mulierem; serpens namque insidiabatur, ne fieret, quod proposuerat Deus. Et Deus propofiti sui victoriam in potestate habens, mysterio à sæculis abscondito; Immaculatam jam sibi Matrem delegavit. Rup. l. 2. de vict. verb. Dei c. 16.

Virgo tenebrarum principibus semper fuit terribilis: ut ad eam accedere non præsumperint. Rich. à S. Vict. l. 1. in Cant. Constat, illam ab omni peccato originali fuisse immunem: per quam non solum maledictio matris Evæ soluta est; verum etiam & benedictio omnibus condonatur. S. Ildephonsus l. de partur. Virg.

Caro Virginis, ex Adam sumpta, macula Adæ non admixta; sed in candore lucis æterna convulsa est. Pet. Dam. f. de Assumpt.

Tu, o Virgo Deipara, per progeniem tuam, totius Universi fines illustras. De te enim sola publicè constat, quod ab æterno munda extiteris; ut quæ possidebas justitiæ solem. S. Sabbas Ex Men. 18. Jan. Ode 6. de S. Cyrillo. Horrefcit animus fateri Matrem Domini, quæ caput serpentis erat contritua, quandoque ab eo contritam fuisse. Carthusianus in 3. distinct. 3. q. 1.

Hoc ipso, quod festum Conceptionis Deiparæ Virginis celebrandum assumptis, satis aluit, eandem Conceptionem fuisse omni contagionis expertam ac sanctam. Profana siquidem festiva non novit Ecclesia. Blosius c. 1. de dictis Patrum.

Sacra Universalis Ecclesiæ de Sanctorum celebritatibus omnia fundata sunt supra sanctitatem: ut nullo die pro aliquo Sanctorum solemnizet, in quo Persona sancta non fuerit; cui honor ille defertur. S. Bonaventura in 3. distinct. 1. q. 1. a. 1.

§. III.

Conceptionem immaculatam defendentes.

Anno 1436. Scotus, in disceptatione, quam habuit cum Discipulis Alberti; cognomen *subtilis* accepisse memoratur. Cum idem Doctor ad defendendam ejus Immaculatam Conceptionem, contra illius adversarios in arenam descendere; brevemque illam præcætionem ante lapideum ejus simulacrum præmississet: *dignare me, laudare te*. Ipsa Mater benignissime sese inclinare illi non est designata. Et in hodiernum diem inclinatio capite perseverat. Laur. Chrysol. S. J. Mundi Mariani p. 2. disc. 5.

Con.

Consilium Mariæ.

Fili, acquiesce consilii mei. Gen. Ipsa est Rebecca, quæ dixit filio suo Jacob: *fili*. Consilia autem Mariæ sunt, ut faciamus poenitentiam, quæ notatur in preparatione hœdorum; quæ sibi jussit Rebecca afferri à filio suo: qui sic acquisivit benedictionem Patris sui; obediendo scilicet consilio matris suæ. Richardus à S. Laurent. lib. 10. de laudibus Virg.

Responsio accepto. Matth. 2. 12. Responsum propriè datur interroganti. Et sic Magi forsân interrogarunt à Maria, an ad Herodem redire deberent? Dion. Carthus. hic.

Consuetudo Mariæ.

Excelsis columnas septem. Prov. 9. 1. Septem columnæ, quibus firma semper stetit, sunt septem dona Spiritus S. quæ requireverunt in te, & nunquam te deseruerunt: per quæ stetit firmior, & perseveranter in omni gratia, & virtute. Idiota de B. V. c. 4.

Luna sub pedibus ejus. Apoc. 12. 1. Luna mutabilis sub pedibus ejus; quæ nunquam mutata est à primo instanti Conceptionis, usque ad ultimum vite spiritum. Nierembergus de adorat. l. 2. c. 13.

Cor.

O matris cordium! quando mihi restitues cor meum? S. Bernardus Medit. sup. Salve Regina. Considera, filia, Passio-nem Filii mei. Cujus membra mihi fuerunt quasi membra mea, & quasi cor meum. Ipse erat mihi quasi cor meum: propterea, cum nasceretur ex me, sensi; quod quasi didimidum cor meum nasceretur, & exiret ex me. Et, cum ipse pareretur, sensi; quod quasi cor meum patiebatur. Propterea audacter dico; quod dolor ejus erat dolor meus; & quia cor ejus erat cor meum. Sicut enim Adam, & Eva vendiderunt Mundum pro uno pomo: sic Filius meus, & ego redemimus Mundum quasi uno corde. Revel. S. Brig. l. 1. c. 35. Verba B. Virg.

Corruptio.

Quidquid inter coevas puellas vidit, quod non ad normam virtutis esset, suavis admonitio abstergit: si forte risum levissimum, oculos liberiores, verba minus ponderata, animo minus patientem; in aliis observasset; amore ingenti corrigere studuit. S. Bonaventura in vita Christi c. 28.

Cruentitas.

Steteruntque sol, & luna. Jos. 10. 13. Quæri jure potest: cur in diebus Josue luna steterit; quod solum tantum indigebat; & die, ut hostes suos persequeretur; non autem luna, aut stellis. Respondere potest: solum esse altorum regem; non modò quia luce præminet, aut eam cum cæteris communicat; sed etiam, quia illa sic subservit; ut vim & influxum suos, ad ejus viam dirigere videantur; quod ille mortalibus utilis sit. Decebat ergo, regis stante, ejus item stare famulitium; procedente procedere. Stetit igitur luna, quia sol stetit. Stetit in Cruce Jesus clavus confixus; stetit sub Cruce Maria doloris gladio confixa; & amoris, compassionisque, clavus Filio confixa. Doultreman de am. Dei l. 2. c. 5. Sect. 5.

Stabat, sicut luna perfecta in æternum, & testis (seu Martyr) in cælo fidelis. Pl. 88. 38. Fidelis: quæ, cæteris fuga dilapsis, sub Cruce stabat; non eminus spectans, sed proxima; tantum non commoriens. Gregor. Naz. Stabat, & Filii Creatoris sui mortem intuebatur, quam videre sol non sustinerat: immota, cum terra tremere; infra acta animo, cum rupes finderentur. Stabat, non vindictam in clamans, non ignem de cælo advocans cum Elia, ex antiquæ Legis zelo; sed cum Filio pro inimicis deprecans. Stabat, non muliebriter ejulans; sed Machabæa, S. Felicitate, S. Symphorosa constantior: non septem quidem liberorum, quemadmodum illæ, sed unius dumtaxat Filii Mater: ut qui potiori jure, quam Elcana dicere poterat: *unquid non melior tibi sum, quam decem filii?* 1. Reg. 1. 8. Stabat fortior Meliana; de qua ait Hieron. ep. 55. ad Paulam: *calente adhuc marito corpulculo, & non dum humato, duos simul perdidit filios: Et tamen ex ejus oculis lacrymæ gutta non fluxit*. Doultreman. l. 2. de am. Dei, c. 5. sect. 5.

Statera sua assimilata est palma. Cant. 7. per palmam, qua manus viciorum antiquo ritu ornatur, insigne illud, acvictorio-rum, Crucis lignum notatur: cui nimirum Evangelista statua-rum pæ Matris assimilatum insinuat: stabat illa juxta Cru-cem sui Jesu; atque ea ipsa fuit quemadmodum Crux erat. Guil-helmus Paris. hic.

Stabat juxta Crucem Mater ejus. Joan. 19. Parum dixisti, d' Evangelista: perfectis auribus aliquid majus dicere potuisti. Stabat, tu inquis, juxta Crucem Mater ejus; cum in ipsa Cruce penderet. Omnino illa plus ad Crucem appropinqua-ta. P. Spanner Polg. Tom. 11.

bat, quàm quicumque alii: quia non solum juxta Crucem sta-bat; verum etiam in Cruce pendebat: de se enim in se ni-hil remanerat. Tota commigraverat in dilectum & dum il-le corpus, ista spiritum, immolabat. Sanct. Bernardinus. 1. f. 55.

Ad quid Mater Jesu juxta Crucem ejus? insolitus mulieribus mos, quod filiorum sequantur corpora damnatorum: quamvis ipsis assistant sedulo, si in domibus, & lectis, propriis moriantur. Vitant humane matres videre crudelia exitia filiorum. Quæ mentis fortitudo? quæ animi virtus; quæ in-terna constantia? quid illa statio juxta Crucem? quæ mater secuta filium ad truncationem capitis? mutilationem membro-rum? ad effusionem oculorum? ad incendium? Raram, vel nullam, dixerim. Et hæc Virgo Mater videre Filii supplicia non veretur. Sim. Cass. l. 2. de gest. D. cap. 26.

Proxima Cruci stabat, non amore arboris, sed dilectione procedens, velut prima discipula hujus hominis cruciati; & Magistra sequentium: ut stent juxta Crucem; ex qua salus animarum, & peccatorum occasus, & interni clausura, & apertio cœli. Non juxta Mundi delicias, & delectantia sen-sum, quæ subvertunt mentes mortalium, & à Christo aver-tunt, & tandem ad inferna demergunt. Cruci debet assistere omnis vita mortalium, postquam finivit per Crucem immor-talis. Idem ib. c. 27.

Stat juxta Crucem Virgo Christi Mater; quia Eva juxta ve-titam arborem stetit; non verita penas futuras, si tangeret. Idem ib.

Stemus juxta Crucem, velut juxta apothecam aromatum; & ex qua vulneribus nostris vera medicina desulxit. Et velut jux-ta Crucem, qua fulgente in mentibus hominum nunquam am-bletetur in tenebris. Velut juxta fontem, in quo abluti sumus; quò inundante potamur. Velut sub umbra; sub qua requiescere potest, malis arboribus æstus. Stemus juxta Crucem magis mentis, quam corpore. Idem ib.

Facta per omnia Christianiformis; & Cruciformis, stat dili-gens, & diligenter, juxta Crucem. Id. ib.

Cultus Mariæ.

§. I.

Exempla.

Quia arbitror te veritate speratum, ad detractorem meæ, & ad maledicta converti (solent enim hoc & mulier-culæ facere, quæ victoribus dominis malè optant in angulis) illud dico præveniens; gloriæ mihi fore tua convicia, cum eodem, quæ Mariæ, detraxisti, ore me laceras; & caninam facundiam servus Domini pariter experiaris, & Mater. Sanct. Hieron. tomo. 2. adv. Helvidium de perpet. Virginit. Mariæ. Job non scidit vestimenta, nisi audita morte filiorum, & filiarum.

Ordo vetus militaris, qui insignæ stellæ in veste præferabant; institutus à Roberto Rege Franciæ sub Anno Christi 1496. in honorem B. V. 8. Septembris: eò quod ipsa sit stella maris. Cornelius in Matth. 2.

Magnus, Mogor, cum jam ad Catholicam magnis à Deo stimulis impulsus esset, Anno Chr. 1590. audio Christianos annuum Assumptionis Beatissimæ Virginis memoriam agere; suo illam ritu celebrare decrevit. In hanc rem thronum sublimem erexit, in quo effigiem Sanctissimæ Virginis; à P. Rudolpho acceptam, collocatam ab omnibus voluit fatrapis, ac proceribus deosculari. Dicebant optimates, solum regum primo-genitum Sancto huic operi initium debere; cæteros tum ultro successuros. Imperata quàm promptissimè facientem reliqui fecerunt; quorum pietatem Rex egregiè compenavit: quoniam in Deiparæ obsequio se promptos demonstrarunt; Equites aurati facti sunt. P. Jarricus Theol. rer. Indic. tom. 2. lib. 2. cap. 12.

§. II.

Culta Variis precibus.

S Hedvigis, Ducissa Poloniæ, imaginem Deiparæ gestare consueverat, ut memoria cultus illi exhibendi, fervore imitationis, ejus aspectu excitaretur. Quàm cum tribus dignis sinistræ mortens ita strinxisset, ut nulli eam avelleret cederet, simul cum illa tumulari debuit. Virginitatis ab obitu, cum sacra ejus ossa transferenda essent, reliqua corporis parte assumpta, tres illi digiti profusè integri reperi; acin-tra illos imago Deiparæ omnis expertus corruptionis. Cuius quæ non modo illæsum, fed etiam fragrantissimo liquore, quod ex eo instat olei ubertim manabat, plenissimum reperit. Surus 15. Octobris.

S. Francisca Romana inter nutricis brachia, ut primum lin-guam cepit in voces resolvete, stupentibus cunctis, didicit Beatissimæ Virginis recitare officium: quod pensum tota deinceps vita honori ejus persolvit. Bolandus 9. Martii. Idem fecit, teste eodem 24. Martii, S. Catharina Suecica.

B 3

S. Ca.